

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.4.29.
COM(2020) 177 final

2020/0067 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2017/352 rendeletnek a kikötőhasználati díjak üzemeltető szervek vagy illetékes hatóságok általi kivetését a COVID19-járvánnyal összefüggésben rugalmasan kezelő rendelkezések lehetővé tétele érdekében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A 2017. február 15-i (EU) 2017/352 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ létrehozza a kikötői szolgáltatások nyújtását és a kikötők pénzügyi átláthatóságára vonatkozó közös szabályokat biztosító keretrendszert (a továbbiakban: az (EU) 2017/352 rendelet). A rendelet 13. cikke értelmében a tagállamok feladata, hogy gondoskodjanak a kikötőhasználati díjak kivetéséről.

A COVID19-járvány súlyos hatással van a tengeri szállításra és az üzemeltetők pénzügyi teherviselésére. A kikötőhasználati díjak fizetésének felfüggesztése vagy elhalasztása ilyen kivételes körülmények között segítséget jelenthet a hajóüzemeltetőknek.

Az (EU) 2017/352 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok gondoskodnak a kikötőhasználati díjak kivetéséről.

A kikötőhasználati díj az (EU) 2017/352 rendelet 2. cikkének 9. pontjában foglalt meghatározás szerint „a kikötőt üzemeltető szerv vagy az illetékes hatóság közvetlen vagy közvetett javára beszedendő díj, amelyet az infrastruktúra, a szolgáltatások és a létesítmények használatáért, többek között az érintett kikötőkhöz vezető vízi utak igénybevételeért, valamint az utasok és a rakomány kezeléséért kell megfizetni, és amely díjba a földterület-bérbeadási díjak, illetve azzal azonos hatású díjak nem tartoznak bele”.

A kikötőhasználati díjakat a kikötőt üzemeltető szerv vagy az illetékes hatóság veti ki a kikötőhasználókra, úgymint a hajótulajdonosokra vagy -üzemeltetőkre.

Az (EU) 2017/352 rendelet 13. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a kikötőhasználati díjakat differenciálni lehet, többek között a használók bizonyos kategóriái esetében, de nem teszi lehetővé, hogy a kikötőt üzemeltető szerv vagy az illetékes hatóság valamennyi kikötőhasználó tekintetében elengedje, felfüggeszse, mérsékelje a kikötőhasználati díjakat, illetve későbbre halassza azok befizetését.

Az új átmeneti rendelkezéssel lehetővé válik, hogy a tagállamok a kikötőt üzemeltető szervek vagy az illetékes hatóságok szabad döntésére bízzák, hogy azok:

- elengedjék a kikötőhasználati díjakat (azaz teljes mértékben eltekintsenek a díjfizetési kötelezettségtől); vagy
- függeszék a díjak kivetését (meghatározott időre befagyasszák vagy felfüggeszék a fizetési kötelezettséget); vagy
- mérsékeljék a díjakat (csökkentsék a fizetendő összeget); vagy
- elhalasszák a díjak beszedését (a befizetés időpontját egy későbbi időpontra módosítsák).

Mivel a COVID19-járvány tengeri közlekedésre gyakorolt hatásának időbeli kiterjedése bizonytalan, és az ágazat számára megfelelő rugalmasságot kell biztosítani, az új átmeneti rendelkezés a 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszakban esedékes kikötőhasználati díjakra alkalmazandó.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/352 rendelete (2017. február 15.) a kikötői szolgáltatások nyújtását és a kikötők pénzügyi átláthatóságára vonatkozó közös szabályokat biztosító keretrendszer létrehozásáról (HL L 57., 2017.3.3., 1. o.).

Az (EU) 2017/352/EK rendelet 13. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a kikötőt üzemeltető szervnek vagy az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy a kikötői infrastruktúra használói tájékoztatást kapjanak a kikötőhasználati díjak jellegének, illetve mértékének bármilyen változásáról legalább két hónappal az említett változások hatálybelépésének időpontját megelőzően”.

A jelenlegi koronavírus-válsághoz hasonló kivételes körülmények között el kell tekinteni az értesítés legalább két hónappal korábban történő kiadásának követelményétől. A javasolt módosítás ennek megfelelően lehetővé teszi a kikötőt üzemeltető szervek vagy az illetékes hatóságok számára, hogy kivételes körülmények között eltérjenek a „legalább két hónappal” korábban kiadandó értesítéstől, és az értesítésre rövidebb határidőt alkalmazzanak, amelyet a kikötőt üzemeltető szervnek vagy az illetékes hatóságnak kell meghatározni.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az (EU) 2017/352 rendelet nem teszi lehetővé a kikötők számára, hogy kivételes körülmények, mint például a COVID19-járvány következményei esetén eltekintsenek a kikötőhasználati díjaktól, azokat felfüggeszsek, mérsékeljék vagy beszedésüket elhalasszák. A rendeletet ezért úgy kell módosítani, hogy az lehetővé tegye a jelenlegi válság hatásainak enyhítését, valamint jogbiztonságot nyújtson a tagállamok, azok illetékes hatóságai és a magánszemélyek számára.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A tengeri szállítás hatékony működése a hajóüzemeltetők gazdasági teljesítményétől függ. A jelenlegi COVID19-járványnak a hajók üzemeltetőire gyakorolt negatív gazdasági következményei hatással lesznek az üzemeltetők pénzügyi helyzetére, és súlyosan fogják érinteni a közlekedési rendszer és a gazdaság egészét. Az (EU) 2017/352/EK rendelet arra irányuló módosítása, hogy a tagállamok a kikötőt üzemeltető szervek vagy az illetékes hatóságok rugalmas döntésére bízassák a kikötőhasználati díjak fizetésének elengedését, felfüggesztését, mérséklését vagy elhalasztását, segíthet e probléma kezelésében. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az elfogadott intézkedések megfeleljenek az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A kezdeményezés jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 100. cikkének (2) bekezdése. Ez a rendelkezés lehetővé teszi bármely, a tengeri szállításra vonatkozó megfelelő rendelkezés elfogadását, és korábban ez szolgált az (EU) 2017/352/EGK rendelet elfogadásának jogalapjaként is.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok a következők miatt nem tudják kielégítően megvalósítani: az (EU) 2017/352 rendelet a szóban forgóhoz hasonló okokból nem teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy engedélyezzék a kikötők számára a kikötőhasználati díjak elengedését, felfüggesztését, mérséklését vagy megfizetésének elhalasztását. Ez a célkitűzés kizárólag a rendelet módosításával valósítható meg.

- **Arányosság**

A javaslat időben korlátozott, és nem lépi túl a jelenlegi COVID19-járvány hatásainak enyhítése céljából az (EU) 2017/352/EGK rendelet alkalmazása tekintetében szükséges mértéket. A javasolt intézkedés ezért arányos.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Mivel a jogi aktus az (EU) 2017/352 rendelet módosítására irányul, a megfelelő jogi eszköz a rendelet.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Ez egy sürgős intézkedés, amelyet a COVID19-járvány hirtelen és előre nem látható kitörése tesz szükségessé. Ebből következik, hogy az intézkedés esetében a célravezető és hatásos szabályozás program nem releváns, és nem került sor utólagos értékelésre.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A sürgősségre való tekintettel nem került sor hivatalos konzultációra az érdekelt felekkel. Néhány tagállamban a hatóságok és a kikötők azonban már bejelentettek a tervezettekhez hasonló intézkedéseket.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A fentebb kifejtett okok miatt a szakértői vélemények megfelelő összegyűjtésére a helyzet sürgősségéből adódóan nem volt lehetőség.

- **Hatásvizsgálat**

A helyzet sürgősségére való tekintettel hatásvizsgálatra nem kerülhetett sor.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Tárgytalan.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az intézkedés nem tartalmaz konkrét nyomonkövetési vagy jelentéstételi rendelkezéseket. A Bizottság mindazonáltal felkéri a tagállamokat, hogy az (EU) 2017/352 rendelet 20. cikkében előírtaknak megfelelően 2023. március 24-ig tegyenek jelentést az intézkedések alkalmazásáról, hogy azok felhasználhatók legyenek a Bizottság által az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtandó, a rendelet alkalmazásáról és hatásáról szóló jelentéshez.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az (EU) 2017/352 rendelet 21. cikke egy új, (3) bekezdéssel egészül ki. Az új rendelkezés lehetővé teszi a tagállamok számára annak engedélyezését, hogy a 13. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseitől függetlenül a kikötőt üzemeltető szervek vagy az illetékes hatóságok eltekinthessenek a 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszakban esedékes kikötőhasználati díjak megfizettetésétől, azokat felfüggeszthessék, mérsékelhessék vagy beszedésüket elhalaszthassák. A kikötőhasználati díjak elengedését, felfüggesztését, mérséklését vagy beszedésének elhalasztását átlátható, objektív és megkülönböztetéstől mentes módon kell garantálni a kikötőhasználati díj fizetésére kötelezett valamennyi kikötőhasználó számára. Az új rendelkezés azt is lehetővé teszi a kikötőt üzemeltető szervek vagy az illetékes hatóságok számára, hogy eltérjenek az (EU) 2017/352 rendelet 13. cikkének (5) bekezdésben elrendelt, „legalább két hónappal” korábban kiadandó értesítés kötelezettségétől.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2017/352 rendeletnek a kikötőhasználati díjak üzemeltető szervek vagy illetékes hatóságok általi kivetését a COVID19-járvánnyal összefüggésben rugalmasan kezelő rendelkezések lehetővé tétele érdekében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 100. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A COVID19-járvány erősen kihat a tengeri szállításra. Ennek 2020. március 1. óta érezhetően súlyos következményei vannak a tengeri közlekedésre és a kikötői infrastruktúrára, és ez várhatóan 2020 egészében megfigyelhető marad. A kikötőhasználati díjak elengedése, felfüggesztése, csökkentése vagy megfizetésének elhalasztása ezért ilyen kivételes körülmények között hozzájárulhat a hajóüzemeltetők pénzügyi működésének fenntartásához.
- (2) Az (EU) 2017/352 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 13. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak gondoskodniuk kell a kikötőhasználati díjaknak egy kikötőt üzemeltető szerv vagy egy illetékes hatóság általi kivetéséről. E díjfizetési kötelezettség kivetésétől nem lehet eltérni, még kivételes körülmények között sem.
- (3) A COVID19-járvány következményeire tekintettel, helyénvaló lehetővé tenni, hogy a tagállamok engedélyezhessék a kikötőt üzemeltető szervek vagy az illetékes hatóságok számára a 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszakra esedékes kikötőhasználati díjak elengedését, felfüggesztését, mérséklését vagy megfizetésének elhalasztását. A kikötőhasználati díjak elengedését, felfüggesztését, mérséklését vagy beszedésének elhalasztását átlátható, objektív és megkülönböztetéstől mentes módon

² HL C ..., ..., ... o.

³ HL C ..., ..., ... o.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/352 rendelete (2017. február 15.) a kikötői szolgáltatások nyújtását és a kikötők pénzügyi átláthatóságára vonatkozó közös szabályokat biztosító keretrendszer létrehozásáról (HL L 57., 2017.3.3., 1. o.).

kell garantálni a kikötőhasználati díj fizetésére kötelezett valamennyi kikötőhasználó számára.

- (4) Az ügy sürgősségére tekintettel helyénvaló ezenfelül a kikötőt üzemeltető szervek vagy az illetékes hatóságok számára lehetőséget biztosítani arra, hogy eltérjenek az (EU) 2017/352 rendelet 13. cikkének (5) bekezdésében előírt azon kötelezettségtől, hogy a kikötői infrastruktúra használói a kikötőhasználati díjak jellegének, illetve mértékének bármilyen változásáról legalább két hónappal az említett változások hatálybelépésének időpontját megelőzően tájékoztassák.
- (5) Mivel az e rendeletben foglalt célkitűzések szükségessé teszik az (EU) 2017/352 rendelet módosítását, és a COVID19-járvány miatt e rendelkezéseket sürgősséggel kell elfogadni, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (6) Tekintettel a javasolt intézkedések elfogadásának a COVID19-járvány miatt kialakult rendkívüli körülmények okán előidézett sürgősségre, és különösen mivel a hajóüzemeltetők pénzügyi működésének fenntartása is a gyors döntés szüksége mellett szól, helyénvaló kivételt biztosítani a nemzeti parlamenteknek az Unióban betöltött szerepéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében említett nyolchetes időszak alól.
- (7) A COVID19-járvány előre nem látható és hirtelen kitörése, valamint a vonatkozó intézkedések elfogadásához szükséges jogalkotási eljárások nem tették lehetővé az említett intézkedések időbeli elfogadását. Ezért e rendelet rendelkezéseinek a hatálybalépését megelőző időszakban esedékes díjakra is ki kell terjedniük. Tekintettel e rendelkezések jellegére, ez a megközelítés nem vezethet az érintett személyek jogos elvárásainak megsértéséhez.
- (8) Ennek a rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon sürgősséggel hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2017/352 rendelet 21. cikke a következő, (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A 13. cikk (1) bekezdésétől eltérve a tagállamok lehetővé tehetik a kikötőt üzemeltető szerv vagy az illetékes hatóság számára, hogy a 2020. március 1. és 2020. december 31. közötti időszakra ne vessen ki kikötőhasználati díjat, vagy felfüggeszse azt, illetve csökkentse annak mértékét, vagy későbbre halassza a kikötőhasználati díj befizetését. A kikötőhasználati díjak elengedését, felfüggesztését, mérséklését vagy beszedésének elhalasztását átlátható, objektív és megkülönböztetéstől mentes módon kell garantálni a kikötőhasználati díj fizetésére kötelezett valamennyi kikötőhasználó számára.

A kikötőt üzemeltető szervnek vagy az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy a kikötőhasználók és azok képviselői vagy szervezetei megfelelő tájékoztatást kapjanak a vonatkozó rendelkezésekről. A 13. cikk (5) bekezdésében említett két hónapos határidő e tekintetben nem alkalmazandó.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök